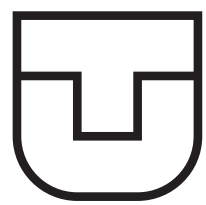

Slovensko - Poľsko 2023
01/2024-12/2025

SK-PL-23-0060

Posudzovanie klimatickej zraniteľnosti a vytváranie klimatickej odolnosti: Metodický rámec pre udržateľné investície a projekty

Marcela Bindzárová Gergel'ová^a, Mária Zeleňáková^b, Slávka Gašáková^c

^a *Technická univerzita v Košiciach, Fakulta baníctva, ekológie, riadenia a geotechnológií, PK 19, Košice 042 00, Slovensko*

^b Technická univerzita v Košiciach, Stavebná fakulta, Vysokoškolská 4, Košice 042 00, Slovensko

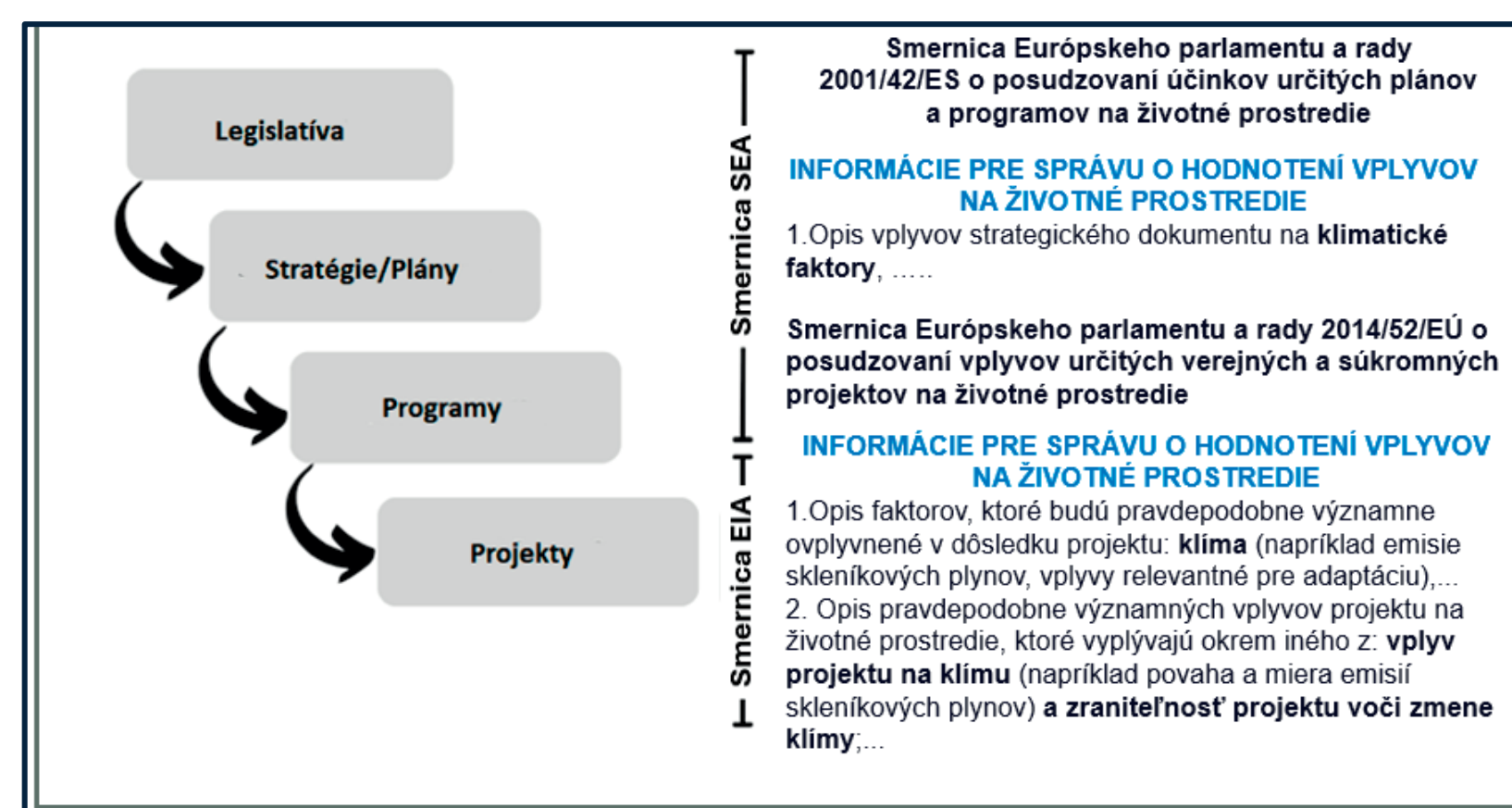
^c Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

Úvod

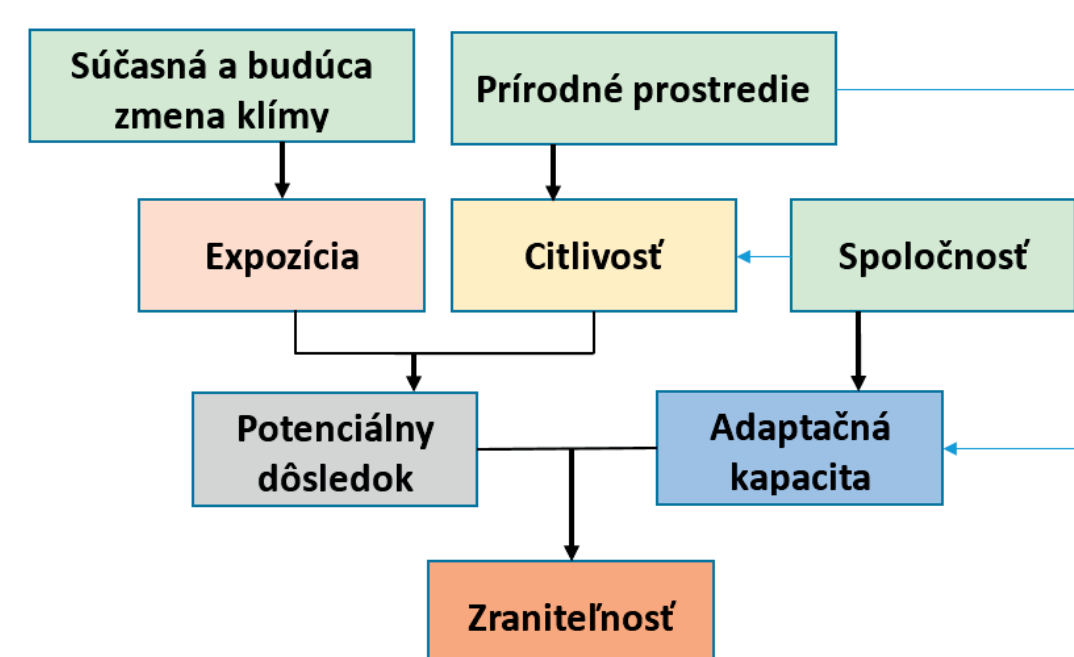
Zvyšujúca sa priemerná teplota povrchovej vrstvy atmosféry, rovnako ako aj narastajúci počet extrémnych prejavov počasia (akými sú búrky a suchá) neustále stúpa. S cieľom nachádzať tie najlepšie riešenia zmierňovania dopadov klimatickej zmeny je zo strany Európskej únie vyvíjané úsilie o integráciu dopadov klimatickej zmeny do procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie a posudzovanie dopadov zmeny klímy na plánované investičné projektov. Hodnotenie klimatickej citlivosti a klimatickej odolnosti investícií a projektov umožňuje identifikovať hrozby a riziká a ich potenciálne vplyvy, čo prináša možnosť prijímať vhodné opatrenia (vrátane prístupov na minimalizáciu a elimináciu negatívnych vplyvov zmeny klímy). V súčasnosti existuje vysoká miera neistôt spojených s hodnotením rizík prepojených na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy, nakoľko uplatňované mechanizmy (ako investičné, tak aj metodické) sú pre túto oblasť ešte stále v ich ranom štádiu ich vývoja a chýbajú konkrétne skúsenosti s riadením konkrétnych typov investícií a projektov. Je najvyšší čas hľadať riešenia a neponechávať rozširovanie klimatických zmien bez ich kontroly.

Metodika

Pre oblasť naplnenia čiastkových cieľov projektu bola spracovaná analýza, ktorá sa primárne sústredila na posúdenie a začlenenie adaptačných a zmierňujúcich aspektov súvisiacich so zmenou klímy (klimatickým rizikom) **v procese posudzovania vplyvov činností na životné prostredie (EIA) a v procese strategického environmentálneho hodnotenia (SEA)**, podľa sledovaných kritérií.

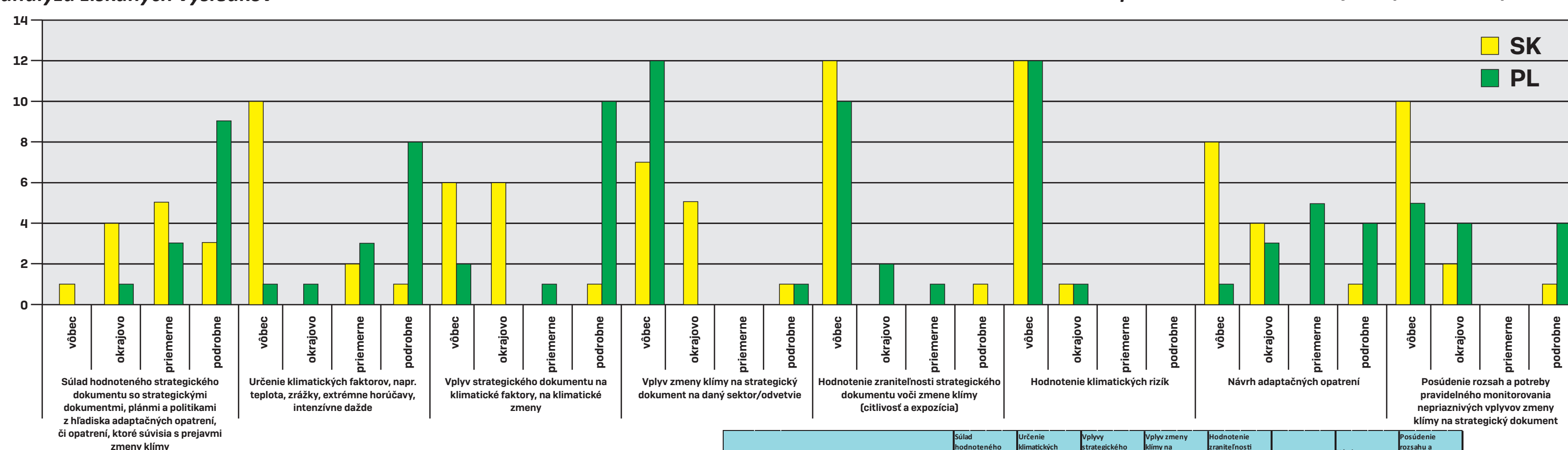

Obr. 1: Implementácia klimatických aspektov do kaskádového systému hodnotenia vplyvov na ŽP

Obr. 2: Koncept zraniteľnosti Zdroj: Prepracované podľa <https://metodiky.sazp.sk/>

Tab. 1: Porovnávacia analýza získaných výsledkov

Ciel'

Cieľom výskumného projektu je vyvinúť metodiku hodnotenia klimatickej citlivosti a klimatickej odolnosti nových investícií a projektov a tým podporiť efektívne riadenie klimatických rizík v procese hodnotenia vplyvov na životné prostredie a strategické hodnotenie vplyvov na životné prostredie. Výskum v rámci projektu sa zameriava na podmienky Slovenskej a Poľskej republiky, pričom bude kolektivizovať a porovnávať dáta, používané modely, nástroje hodnotenia a metodológiu s ostatnými krajinami Európskej únie. Zvolená metodológia riešenia umožní lepšie pochopiť rozdiely. Zistiť a overiť podobnosti v prístupoch k hodnoteniu klimatickej citlivosti a klimatickej odolnosti nových investícií a projektov v rôznych regionálnych a národných kontextoch.

[illegible]

Obr. 3: Hodnotiaca matica pre kategorizáciu zahrnutia vybraných klimatických aspektov do správ o hodnotení

Pod'akovanie

SK: Táto práca bola podporená Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe Zmluvy č. SK-PI-23-0060.

EN: This work was supported by Polish National Agency for Academic Exchange, Faculty of Geology, Geophysics, and Environmental Protection at the AGH University of Science and Technology as part of statutory research 16.16.140.315.